

گزارش «شهروند» درباره بازتاب‌های «موسی کلیم‌الله» فیلم پرفروش غیرکمدی روی پرده در میان منتقدین سینما

بی‌روح و آشفته؛ یا باشکوه‌ترین فیلم تاریخی- مذهبی سینمای ایران؟!

✍ **شهروند** | یکی از فیلم‌های روی پرده ترکیب فیلم‌های نوروزی سینمای ایران «موسی کلیم‌الله(ع)» است. فیلمی به نویسندگی و کارگردانی ابراهیم حاتمی‌کیا به عنوان فصلی آغازین از سریال «موسی» که قرار است کلبتی از داستان زندگی و رسالت حضرت موسی (ع) را روایت کند- و حالا در این قسمت آغازین با بازی میلزا زارعی، علیرضا کمالی، بهنام تشکر، بهاره کیان افشار، فرهاد آتیش، شکیب شجره و شمار دیگری از بازیگران سینما و تلویزیون به تولد این پیامبر پرداخته است. این فیلم که فیلمنامه اولیه‌اش را فرج‌الله سلحشور نوشته بود و پس از درگذشت او با بازنویسی فیلمنامه و بعد از آن هم دوباره‌نویسی کامل آن توسط حاتمی‌کیا وارد مرحله تولید شد، اول بار در جشنواره فیلم فجر رونمایی و از روز هشتم اسفند نیز روی پرده سینماها آمده است. یک اکران تاکنون موفق- که برخلاف فیلم‌های اخیر ابراهیم حاتمی‌کیا «خروج» و «به وقت شام» از همان اولین نمایش جشنواره‌ای با استقبال نسبی منتقدین و مخاطبان مواجه بوده و حالا در اکران عمومی نیز فروش نزدیک به ۶ میلیارد تومانی این فیلم تنها در کمتر از یک هفته نشان از استقبال عمومی از این فیلم دارد و امواجی مثبت در سینمای رسمی ایران به وجود آورده است. با این حال برخلاف رسانه‌های رسمی کشور که تقریباً تماماً زبان به ستایش این فیلم گشوده و به خصوص آن را از نظر فنی نقشه‌راهی برای سینمای دینی ایران در سال‌های آتی قلمداد می‌کنند؛ منتقدین مستقل سینمایی اما واکنش‌های متفاوتی در قبال «موسی کلیم‌الله» داشته‌اند. این مطلب به این منظور تنظیم شده که چشم‌اندازی کلی از بازتاب‌های رسانه‌ای این فیلم به دست داده و نشان می‌دهد که منتقدین سینمای ایران به‌خصوص منتقدین مورد وثوق نهادهای رسانه‌ای رسمی در قبال فیلم «موسی کلیم‌الله(ع)» چه واکنشی نشان داده‌اند.

است و در فیلم همان چیزی را می‌بینیم که در قصه‌های نوجوانانه‌خوانده‌ایم».

از نگاهی دیگر

با این حال برخی از منتقدین کوشیده‌اند نکاتی غیر از تاریخ از این فیلم استخراج کرده و در واقع ارزش‌های دیگری به آن الصاق کنند. طَیِّبه مجردیان در این راستا در خبرگزاری تسنیم نوشته که «موسی کلیم‌الله؛ به‌وقت طلوع علاوه بر پرداختن به موضوع ارزشمند تاریخ انبیاء، نبرد حق و باطل، مفهوم منجی و غلبه اراده‌الهی، از منظر دیگری نیز ارزشمند است- و ارزش واهمیت این فیلم در آن جاست که زنان را از حاشیه تاریخ بیرون آورده و نقش فراموش‌شده‌آن‌ها را احیا کرده‌است».

مازیار وکیلی اما عقیده دارد که «با توجه به این‌که حاتمی‌کیا به عنوان تنها کارگردان ایرانی که به راحتی صدها میلیارد تومان بودجه در اختیارش قرار می‌گیرد تا فیلم بسازد، در این فیلم این پول‌ها را خرج چنین فیلم بی‌کیفیتی کرده- و درواقع هرقد هم برای این فیلم هزینه شده باشد زیاد است. جلوه‌های ویژه فیلم قابل قیاس با فیلم‌های بزرگ سینمای جهان نیست و به راحتی مشخص می‌شود حاتمی‌کیا به هیچ وجه برای ساخت یک درام تاریخی با این ابعاد مناسب نیست و تسلطی را که هنگام ساخت فیلم جنگی دارد، در درام‌های تاریخی ندارد. شرط اول ساخت یک درام تاریخی که در آن قهرمان یک قدیس است این است که شخصیت‌های فرعی به قدری جذاب باشند که بتوانند تمام جوجه شخصیت اصلی را پوشش دهند. در این فیلم اما شخصیت‌های فرعی کاریکاتوری شده و بیشتر باعث نقض غرض می‌شوند».

واقعی فیلم (به‌خصوص آن جاها که پس‌زمینه بازیگرها را می‌سازد؛ مثلاً سکانس گاری سواری یوکایدا، یا گفت‌وگوی زنان تازه‌حامله در میدان گوش‌ن‌توی ذوق‌نزند».

احسان طهماسبی نیز درباره این فیلم نوشته: «یکی از مهم‌ترین چالش‌های کارگردانی «موسی کلیم‌الله» به تصویر درآوردن داستان در اتمسفری باورپذیر و هدایت بازیگران در راستای تطبیق با این محیط و ارائه اثری بوده که در ذات حاوی چالش‌های پرفراز و نشیب داستانی است. به خصوص که داستان حضرت موسی به واسطه شهرتی که دارد؛ امکان زیادی درخصوص طرح‌گره‌افکنی و گره‌گشایی‌های ساختگی ندارد و پایان داستان با شروع فیلم برای مخاطب اسبویل شده است. از همین رو است که حاتمی‌کیا با گسترش ابعاد تراژیک سپردن موسی به نیل و همین‌طور تلاش سربازان فرعون برای حذف کودک تازه متولد شده تماشاگر را تحت تأثیر قرار داده و در لحظاتی دانسته‌های تماشاگر در خصوص ماجرای درحال وقوع را به چالش می‌کشد».

سپاه‌الدین بورقانی نیز با اشاره به این‌که «مخاطب داستانی تکراری و بارها نقل شده در انتظار تماشای روایتی است که دست‌کم در برخی وجوه نکات بدیع نصیبش شود»؛ نوشته که «این فیلم از این زاویه نکته‌تازه‌ای نداشت و گویی فیلمی از فرج‌الله سلحشور را می‌دیدیم که از آن زبان کلیشه‌ای آثار تاریخی اندکی فاصله گرفته‌است».

احسان ناظم‌بکایی اما فیلم حاتمی‌کیا- به عنوان خیرسازترین فیلم جشنواره- را «واجد مشکلات بزرگ فنی و حتی بدیهیات داستانی- عنوان کرده که «عملاً تماشاگر با اطلاعات شخصی خودش از فیلم جلوتر

استفاده درست از این تکنولوژی نیز نباید این را نادیده گرفت که استفاده از هوش مصنوعی، ویدئووال و تکنولوژی‌هایی از این نوع مال سینمای ایران نیست و عارضی محسوب می‌شود و این یعنی چیزی به سینمای ما اضافه نمی‌کند و حس تولید نمی‌کند و فقط فیلم را خراب می‌کند. در کل این یک فیلم نیست، یک تست از سوی حاتمی‌کیاست که تست بسیارضعیفی نیست که نه کاراکتر می‌سازد، نه فضا به وجود می‌آورد و نه هیچ چیز دیگری و باید برای ابراهیم حاتمی‌کیا تأسف خورد».

آن‌روی سکه

بعد از آغاز اکران عمومی «موسی کلیم‌الله» اما برخورد‌ها کاملاً تغییر کردند و رسانه‌ها شروع به موضع‌گیری‌هایی منطقی‌تر در قبال این فیلم کردند. مانند منتقدینی که هزینه‌های نجومی این فیلم را در یک کفه و ارزش‌های آن را در کفه دیگر قرار داده‌دست به ارزیابی محاسن و کمبودهای آن کردند. مانند سیداحسان عمادی که درباره «موسی کلیم‌الله» نوشت که «اگر آن را با آثار تاریخی ساخته‌شده درباره مقدسین در سبک «سلحشور» مقایسه کنیم (از «ایوب پیامبر» و «مردان آنجلس» و «یوسف پیامبر» تا «مریم مقدس» و «ملک سلیمان» شهریار بحرانی و «بشارت منجی» طالب‌زاده) موسای ابراهیم حاتمی‌کیا اثر سیسته‌رفته‌ای از کار درآمده که موقع پخش سریالی‌اش از تلویزیون می‌تواند مخاطب قابل قبولی هم پیدا کند. هرچند با این همه پولی که خرج فیلم شده، دست‌کم توقع جلوه‌های کامپیوتری‌ترو تمیزتر و واقعی‌تری داشتیم که هم خیلی جاها به‌خصوص در لانگ‌شات‌ها نقاشی‌بودنش به چشم نیاید، هم تضاد و تمایزش با صحنه‌های

به رغم جو و فضای به شدت ستایش‌آمیزی که این روزها در رسانه‌های رسمی کشور پیرامون فیلم «موسی کلیم‌الله» وجود دارد، این فیلم با نام فرعی «به وقت طلوع» اما در زمان جشنواره بازخوردهای متفاوتی گرفت و به عنوان مثال برخلاف واکنش‌های ستایشگرانه چهره‌های سیاسی- مانند همایون سامه‌یح نجف‌آبادی نماینده کلیمیان در مجلس شورای اسلامی که آن را «فیلمی بدون کوچک‌ترین سوءگیری و توهینی به جامعه یهودی» عنوان کرد، یا احمد مروتی تولیت آستان قدس رضوی که آن را «ضمن وفاداری به منابع مذهبی و تاریخی، داستانی عمیق و تأثیرگذار» توصیف کرد، یا علی لاریجانی که این فیلم را برای جامعه هویت‌ساز دانست و گفت که «موقع تماشای فیلم این حس به آدم دست می‌دهد که در حال عبادت است»- اما، منتقدان سینمایی مواضعی متفاوت در قبال آن داشتند و حتی در مقابل منتقدی مانند محمد تقی فهمیم که «موسی کلیم‌الله» را «باشکوه‌ترین و بهترین فیلم تاریخی- مذهبی سینمای ایران» نامید، منتقدینی هم بودند که آن را «بی‌روح و آشفته» توصیف کردند. از جمله خبرنگار ایرنا که درباره این فیلم نوشت «توجه کارگردان بیش از حد صرف جلوه‌های ویژه و ساختار بصری شده و قصه‌گویی را در اولویت اول قرار نداده است».

تیر خلاص را در روزهای جشنواره اما مسعود فراستی به «موسی کلیم‌الله» زد و درباره آن نوشت: «فیلم بسیار پرحاشیه و پر سروصدا ی جشنواره فجر؛ که مانند یک اتود و یک تست برای آینده جلوه می‌کند. استفاده از ویدئو وال در این فیلم به بدترین شکل ممکن صورت گرفته و در جاهای بسیاری آب و آتش از قاب بیرون می‌زنند. با این‌که حتی در صورت

ن

به رغم جو و فضای به‌شدت ستایش‌آمیزی که این روزها در رسانه‌های رسمی کشور پیرامون فیلم «موسی کلیم‌الله» وجود دارد، این فیلم با نام فرعی «به وقت طلوع» اما در زمان جشنواره بازخوردهای متفاوتی گرفت و به عنوان مثال برخلاف واکنش‌های ستایشگرانه چهره‌های سیاسی اما، منتقدان سینمایی مواضعی متفاوت در قبال آن داشتند

سریال «مستوران» از سه‌شنبه ه‌رشب روی آنتن شبکه‌ای فیلم می‌رود. به گزارش روابط عمومی سازمان هنری رسانه‌ای اوج، فصل اول و دوم سریال «مستوران» که روایتی جذاب و فانتزی از افسانه‌های ایرانی است از دیروز همه‌روژه ساعت ۱۸ از شبکه‌ای فیلم پخش می‌شود. داستان فصل اول سریال «مستوران» به کارگردانی مسعود آب‌پرور و سید جمال سید حاتمی با دزدیده شدن کودکی به نام لطفعلی توسط قبیله و حشی‌ها آغاز می‌شود. حمیدرضا آذرنگ، نازنین فراهانی، رویا میرعلمی، بیژن بنفشه‌خواه، رابعه اسکویی، الهه خادمی، الهام جعفرنژاد، رسول نقوی و علی‌دهکردی از جمله بازیگران فصل اول سریال «مستوران» هستند. فصل دوم این سریال نیز که در ۲۸ قسمت به تولید رسیده عاشقانه‌ای برگرفته از قصه‌ها و افسانه‌های کهن ایرانی است که با بازی بهنام تشکر، کاوه خدانشناس، محیادهقانی، ثریا قاسمی، فرهاد آتیش و فاطمه‌گودرزی جلوی دوربین رفته‌است.

صحنه

«شک» برای نامزد‌های بهترین بازیگر جشنواره فجر

نامزد‌های بهترین بازیگر در جشنواره فیلم فجر دچار شوک شدند. به گزارش هنر ایران؛ رویا افشار، بهنام تشکر، ویدا جوان، ساناز نجفی به عنوان بازیگران نمایش «شک» به کارگردانی کوروش سلیمانی انتخاب شدند که قرار است فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۴ در تماشاخانه ایران شهر روی صحنه برود. از این جمع رویا افشار و بهنام تشکر یک ماه پیش در جشنواره فجر برای فیلم‌های «اشک‌هور» و «موسی کلیم‌الله (ع)» نامزد دریافت سیمرغ شده بودند. نمایش «شک» (یک تمثیل) نوشته جان پاتریک شنلی از ۱۷ فروردین ۱۴۰۴ در سالنِ سمندریان تماشاخانه ایران شهر روی صحنه خواهد رفت.

وداع

درگذشت علی اکبر رحیمی هنرمند خراسانی

علی اکبر رحیمی هنرمند و مناجات‌خوان اهل خراسان چشم از جهان فرو بست. به گزارش ایلنا؛ معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر داد که علی اکبر رحیمی خواننده و ردیف‌دان خراسانی دارفانی را وداع گفته‌است. این هنرمند که در مکتب‌آوازی و هنری استاد ظهیرالدینی تعلیم یافته بود، از ذاکران با هویت‌ای بیت (ع) به‌شمار می‌رفت. آیین خاکسپاری این مناجات‌خوان صبح روز گذشته ساعت ۱۰:۳۰ در بهشت‌رضای شهر مشهد برگزار شد.

آگهی مفقودی
کارت هوشمند ملی اینچاپن نرگس اله‌بخشی فرزند اسماعیل با شماره ملی ۰۶۷۵۳۴۷۶۷۰۰ متولد ۱۳۵۳/۰۶/۱۸ در تاریخ ۱۴۰۳/۱۷/۱۳ مفقود شده و فاقد اعتبار است.